

Họ và tên:.....Số báo danh:.....

I. Đọc hiểu (3,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

Hãy hướng sự quan tâm của bạn tới những việc bạn có thể làm thay vì nghi hoặc khả năng của bản thân. Thực tế cho thấy, chúng ta sẽ chẳng thể đạt được bất cứ điều gì nếu cứ luôn miệng nói rằng mình không làm được.

Khi phải đối mặt với khó khăn, hãy tự nhủ rằng mọi rắc rối sẽ được giải quyết, từ đó nỗ lực tìm giải pháp cho vấn đề. Đó chính là cách tạo ra sự khởi đầu tốt đẹp. Hãy nhớ rằng thành công trong cuộc sống luôn đi kèm với những câu khẳng định như “Tôi có thể” hoặc “Tôi sẽ làm được”, và hành động bao giờ cũng tạo ra sự kì diệu. Đừng ngồi đó chờ đợi mộng tưởng biến thành sự thật. Khi đã nỗ lực hết mình, dù có thất bại, bạn cũng không phải tiếc nuối. Thất bại không chỉ khiến bạn rút ra bài học kinh nghiệm mà còn hiểu được giá trị của thành công. Bạn thực sự thất bại khi chưa thử mọi cơ hội mà bạn đang có. Khi thực sự muốn làm một điều gì đó, chắc chắn sẽ có cách để bạn làm được.

Điều quan trọng là bạn phải xem xét các khả năng để tạo ra cơ hội chứ không phải lãng phí thời gian để mở xẻ những trách nhiệm của mình.

(Quên hôm qua, sống cho ngày mai – Tian Dayton, NXB Tổng hợp Tp. Hồ Chí Minh, 2014, tr.107)

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn trích trên.

Câu 2. Chỉ ra cách tạo sự khởi đầu tốt đẹp được tác giả đề cập trong đoạn trích.

Câu 3. Vì sao tác giả cho rằng: Thất bại giúp ta hiểu được giá trị của thành công.

Câu 4. Anh/Chị hãy nhận xét về ý kiến của tác giả: “*Bạn thực sự thất bại khi bạn chưa thử mọi cơ hội mà bạn đang có*”.

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về: Ý nghĩa của việc biết tạo ra cơ hội cho bản thân đối với mỗi người trong cuộc sống.

Câu 2 (5,0 điểm)

Người đàn bà bỗng chép miệng, con mắt như đang nhìn suốt cả đời mình:

- Giá như tôi để ít đi hoặc chúng tôi sắm được một chiếc thuyền rộng hơn, từ ngày cách mạng về đã đỡ đời khổ chút trước kia vào các vụ bắc , ông trời làm động biển suốt hàng tháng, cả nhà vợ chồng con cái toàn ăn cây xương rồng luộc chấm muối...

- Lão ta trước hỏi bảy năm cỏ đi lính nguy không? - Tôi bỗng hỏi một câu như lạc đề.

- Không chú à cũng nghèo khổ, túng quẫn đi vì trốn lính – bồng mụ đổ mặt – nhưng cái lỗi chính là đám đàn bà ở thuyền để nhiều quá, mà thuyền lại chật.

- Vậy sao không lên bờ mà ở - Đẩu hỏi.

- Làm nhà trên đất ở một chỗ đâu có thể làm được cái nghề thuyền lưới vó? Từ ngày cách mạng về, cách mạng đã cấp đất cho nhưng chẳng ai ở, vì không bỏ nghề được!

- Ở trên thuyền có bao giờ lão ta đánh chị không? - Tôi hỏi.

- Bất kể lúc nào thấy khổ quá là lão xách tôi ra đánh, cũng như đàn ông thuyền khác uống rượu... Giá mà lão uống rượu... thì tôi còn đỡ khổ... Sau này con cái lớn lên, tôi mới xin được với lão... đưa tôi lên bờ mà đánh...

- Không thể nào hiểu được, không thể nào hiểu được! - Đẩu và tôi cùng một lúc thốt lên.

- Là bởi vì các chú không phải là đàn bà, chưa bao giờ các chú biết như thế nào là nỗi vất vả của người đàn bà trên một chiếc thuyền không có đàn ông...

- Phải, phải, bây giờ tôi đã hiểu, - bất ngờ Đẩu trút một tiếng thở dài đầy chua chát, - trên thuyền phải có một người đàn ông... dù hấn man rợ, tàn bạo?

- Phải - Người đàn bà đáp - Cũng có khi biển động sóng gió chứ chú?

Lát lâu sau mụ lại mới nói tiếp:

- Mong các chú cách mạng thông cảm cho, đám đàn bà hàng chài ở thuyền chúng tôi cần phải có người đàn ông để chèo chống phong ba, để cùng làm ăn nuôi nấng dưỡng một sắp con, nhà nào cũng trên dưới chục đứa. Ông trời sinh ra người đàn bà là để đẻ con, rồi nuôi con cho đến khi khôn lớn cho nên phải gánh lấy cái khổ. Đàn bà ở thuyền chúng tôi phải sống cho con chứ không thể sống cho mình như ở trên đất được! Mong các chú lượng tình cho cái sự lạc hậu. Các chú đừng bắt tôi bỏ nó! – Lần đầu tiên trên khuôn mặt xấu xí của mụ chợt ửng sáng lên như một nụ cười – và lại, ở trên chiếc thuyền cũng có lúc vợ chồng con cái chúng tôi sống hòa thuận, vui vẻ.

- Cả đời chị có một lúc nào thật vui không? - Đột nhiên tôi hỏi.

- Có chứ, chú! Vui nhất là lúc ngồi nhìn đàn con tôi chúng nó được ăn no...”

(Trích Chiếc thuyền ngoài xa, Nguyễn Minh Châu, Ngữ văn 12, tập 2, NXB Giáo dục Việt Nam, 2015, tr.75-76)

Phân tích nhân vật người đàn bà hàng chài trong đoạn văn; từ đó, nhận xét tư tưởng nhân đạo của nhà văn Nguyễn Minh Châu được thể hiện trong đoạn trích trên.

.....Hết.....

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ II, NĂM HỌC 2023-2024

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	3,0
	1	<p>Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh trả lời như đáp án: 0,5 điểm.</p>	0,75
	2	<p>Cách tạo ra sự khởi đầu tốt đẹp được được tác giả đề cập trong đoạn trích:</p> <p>Khi đối mặt với khó khăn, hãy tự nhủ rằng mọi rắc rối sẽ được giải quyết, từ đó nỗ lực tìm giải pháp cho vấn đề.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Trả lời như đáp án: 0,75 điểm.</p> <p>- Nếu học sinh trích dẫn nguyên câu văn: “Khi phải đối mặt với khó khăn, hãy tự nhủ rằng mọi rắc rối sẽ được giải quyết, từ đó nỗ lực tìm giải pháp cho vấn đề” vẫn cho: 0,75 điểm.</p>	0,75
	3	<p>Thất bại giúp ta hiểu được giá trị của thành công vì:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khi thất bại, chúng ta sẽ có những bài học quý giá. - Khi thất bại, chúng ta sẽ rèn được cho mình sự bản lĩnh, dũng cảm đứng dậy sau cú vấp ngã đau áy. - Nhưng không phải vì vậy mà chúng ta "thích" thất bại, mà cần biết nỗ lực để đạt được thành công. <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Trả lời được 4 ý: 1,0 điểm.</p> <p>- Trả lời được 1 trong 2 ý: 0,5 điểm.</p>	1,0
	4	<p>Nhận xét về ý kiến của tác giả trong đoạn trích:</p> <ul style="list-style-type: none"> - “Bạn thực sự thất bại khi bạn chưa thử mọi cơ hội mà bạn đang có”: cuộc sống có nhiều cơ hội nhưng điều quan trọng là nếu bạn chỉ hành động khi cơ hội ấy "đã có" mà bỏ qua những cơ hội bạn "đang có". - Khi bạn gặp những khó khăn nhưng không dám vượt qua, không dám tìm cho mình một lối đi, một cơ hội khác, khi ấy, bạn 	0,5

		<p>thực sự thất bại. Những cơ hội bạn tự tạo ra cho bản thân mình, tận dụng hết mọi lợi thế xung quanh bạn, đó chính là những "cơ hội mà bạn đang có".</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh nêu được quan niệm: 0,25 điểm.</p> <p>- Học sinh nhận xét quan niệm: 0,5 điểm.</p>	
II		LÀM VĂN	7,0
	1	<p>Trình bày suy nghĩ của bản thân về: Ý nghĩa của việc biết tạo ra cơ hội cho bản thân đối với mỗi người trong cuộc sống.</p>	2,0
		<p><i>a. Đảm bảo yêu cầu về hình thức đoạn văn</i></p> <p>Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.</p>	0,25
		<p><i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</i></p> <p>Suy nghĩ của bản thân về: Ý nghĩa của việc biết tạo ra cơ hội cho bản thân đối với mỗi người trong cuộc sống.</p>	0,25
		<p><i>c. Triển khai vấn đề nghị luận</i></p> <p>Học sinh có thể lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ: ý nghĩa của việc biết tạo ra cơ hội cho bản thân đối với mỗi người trong cuộc sống. Có thể theo hướng sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Việc tạo ra cơ hội cho bản thân giúp mỗi người chủ động nhanh chóng nắm bắt những thuận lợi, tự mở ra cách cửa dẫn mình đến thành công, từ đó khẳng định được bản thân và đóng góp cho cộng đồng, xã hội,... - Việc tạo ra cơ hội cho bản thân còn giúp mỗi người hiểu được năng lực, bản lĩnh của chính mình cũng như đánh giá được những thuận lợi, khó khăn, tạo đà cho những thành công tiếp theo,... <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng; dẫn chứng tiêu biểu, phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn giữ lí lẽ và dẫn chứng (0,75</p>	1.0

	<p>điểm).</p> <p>- Lập luận chưa thật chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng nhưng không có dẫn chứng hoặc dẫn chứng không tiêu biểu (0,5 điểm).</p> <p>- Lập luận không chặt chẽ, thiếu thuyết phục: lí lẽ không xác đáng, không liên quan mật thiết đến vấn đề nghị luận, không có dẫn chứng hoặc dẫn chứng không phù hợp (0,25 điểm).</p> <p>Học sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.</p>	
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>	0,25
	<p>e. Sáng tạo</p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Học sinh huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân để bàn luận về hiện tượng đời sống; có cách nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề nghị luận; có sáng tạo trong viết câu, dựng đoạn, làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh.</p> <p>- Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm.</p> <p>- Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,25 điểm.</p>	0,25
2	<p>Cảm nhận về nhân vật người đàn bà hàng chài trong đoạn trích: “Người đàn bà... chúng nó được ăn no...”</p>	5,0
	<p>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</p> <p>Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề.</p>	0,25
	<p>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</p> <p>Nhân vật người đàn bà hàng chài trong đoạn trích.</p>	0,5

	<p>Hướng dẫn chấm:</p> <p>- Học sinh xác định đúng vấn đề cần nghị luận: 0,5 điểm.</p> <p>- Học sinh xác định chưa đầy đủ vấn đề nghị luận: 0,25 điểm.</p>	
	<p>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</p> <p>Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; đảm bảo các yêu cầu sau:</p>	
	<p>* Giới thiệu tác giả (0,25 điểm), tác phẩm và đoạn truyện (0,25 điểm)</p>	0,5
	<p>* Cảm nhận về nhân vật người đàn bà hàng chài</p> <p>- Người đàn bà hàng chài hiện - hình ảnh một con người vô danh với số phận bất hạnh.(0,25đ)</p> <p>- Người đàn bà mang vẻ đẹp của người vợ hiền thảo, nhân hậu, bao dung, vị tha độ lượng.(0,25đ)</p> <p>- Người phụ nữ thâm trầm, sâu sắc, thấu hiểu lẽ đời.(0,5đ)</p> <p>- Người đàn bà hàng chài là người mẹ giàu đức hi sinh, giàu tình mẫu tử tha thiết, thiêng liêng, cảm động.(0,5)</p> <p>* Nghệ thuật(0,5 điểm)</p> <p>Nghệ thuật trần thuật hấp dẫn, khách quan. Tình huống truyện độc đáo, bất ngờ. Tâm lý nhân vật được miêu tả tinh tế, chân thực. Ngôn ngữ mộc mạc, giản dị, chất lọc.</p> <p>- Học sinh phân tích sơ lược, không rõ các biểu hiện: 0,25 điểm - 0,75 điểm.</p> <p>* Đánh giá(0,5 điểm)</p> <p>- Qua hình ảnh người đàn bà hàng chài, tác giả thể hiện cách nhìn con người, cuộc sống ở góc nhìn đa chiều, quan tâm đến số phận cá nhân con người – nhất là con người lao động vất vả, lam lũ sau chiến tranh.</p> <p>- Hình người đàn bà hàng chài góp phần thể hiện phong cách nghệ thuật truyện ngắn của Nguyễn Minh Châu.</p>	2,5

	<p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Học sinh phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm. - Học sinh phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu sắc: 1,75 điểm - 2,25 điểm. - Học sinh phân tích chung chung, chưa rõ các biểu hiện: 1,0 điểm - 1,5 điểm. 	
	<p>*Tư tưởng nhân đạo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nhân đạo là giá trị tốt đẹp cao cả, là yêu thương, đồng cảm với con người nhất là những người yếu thế, kém may mắn trong xã hội; trân trọng ngợi ca vẻ đẹp con người từ vẻ bề ngoài và cả nội tâm bên trong; nhà văn phê phán những thế lực đen tối chà đạp quyền sống của con người - Nguyễn Minh Châu đã phát hiện vẻ đẹp nội tâm bên trong của người đàn bà qua câu chuyện của chị ở toà án huyện. Đó là một người phụ nữ giàu đức hi sinh, vị tha, sâu sắc và thấu hiểu lẽ đời. Nhà văn xót xa, trăn trở về cuộc sống khó khăn của người lao động nghèo sau chiến tranh. <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Học sinh trình bày được 2 ý: 0,5 điểm. - Học sinh trình bày được 1 ý: 0,25 điểm. 	0,5
	<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</p> <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp. 	0,25
	<p>e. Sáng tạo : Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p> <p>Hướng dẫn chấm: Học sinh biết vận dụng lí luận văn học trong quá trình phân tích, đánh giá; biết so sánh với các tác phẩm khác</p>	0,5

	<p><i>để làm nổi bật nét đặc sắc của truyện ngắn Tô Hoài; biết liên hệ vấn đề nghị luận với thực tiễn đời sống; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.</i></p> <p><i>- Đáp ứng được 2 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm.</i></p> <p><i>- Đáp ứng được 1 yêu cầu: 0,25 điểm.</i></p>	
Tổng điểm		10,0

.....Hết.....